

Professør Arendt, som har skrevet la neutralité de la Belgique i Aaret 1845, hvilket Værk nu anses for hans Hovedværk angaaende denne Sag. Han siger udtryffeligt Side 93: „Intet forhindrer jo, at Belgien kan i Krigs-tilfælde, hvor dets Neutralitet maatte forekomme det at være truet, forene sig til et sælles Maal med en Nabomagt, f. Ex. med Holland eller en anden Stat, for hvem Haand-høvelsen af denne Neutralitet maatte være en Interesse af første Orden under de givne Forhold.“ Jeg kommer senere til at nævne et Par lignende, meget sagkundige Udtalelser, der gaa i samme Retning med Hensyn til Schweiz. Schweiz's Neutralisering er betydelig ældre end Belgiens, og derfor har den belgiske Forfatter ogsaa stadig taget Schweiz's Forhold til Udgangspunkt, hvor han omtaler, hvorledes man maa opfatte Belgiens neutraliserede Stilling. Det siger jeg nærmest af Hensyn til, at Udenrigsministeren i sit Svar til mig den 23de Januar 1885 lagde Hovedvægten paa denne Tale om Handelfrihed og sagde, at der var stor Forskiel paa i et foreliggende Tilfælde at vælge imellem at blive neutral og i Forveien for steds under alle Omstændigheder at opgive sin Handelfrihed. Det vil jeg med Hensyn til det første, at Valget er aldeles ikke frit; det vilte sig i Slutningen af Aaret 1800, da Danmark lod sig nøde til at indgaa det saakaldte væbnede Neutralitetsforbund med Rusland og flere Magter, hvorved vi kom i Krig med England. Men der er Grund til at fremdrage et Ord af den den Gang for ikke længe siden afdøde store Udenrigsminister, Grev M. B. Bernstorff. Han udtalte i en diplomatisk Note til vort Sendebud i Paris den 11te Marts 1797, at det er umuligt at afslutte et saadant Forbund i Krigstid, enhver Overenskomst af den Natur vil enten af den ene eller den anden Part, eller maa-ffe af dem begge, blive opfattet som et fjendtligt Skridt, og selv om dette ikke hændte, vilde utvivlsomt Mødlerne svigte, naar Forbundet skulde gøres gjældende. Jeg har citeret dette i et lille Skrift, jeg udgav 1885, og som hedder „Nordiske Neutralitetsforbund“; det staar Side 39. Det viser althaa, at en lille Stat som Danmark som oftest ikke vil have noget frit Valg, naar Krigen først er udbrudt, den vil da ikke altid være i Stand til at vælge Alliancen til den ene eller den anden Side, men den kan blive tvungen til den Alliance, som den skal tage. Men at en neutraliseret Stat har Ret til at slutte Alliancer indtagelsesvis, betvivles lige saa lidt af den Forfatter, jeg allerede har nævnt, som af de schweiziske Forfattere. Jeg tror, det er af Bigtighed at faae dette

Punkt tilstræffelig oplyst, fordi det efter min Mening var en stor Misforstaaelse, den høitærede Udenrigsminister gjorde sig skyldig i, naar han betonedede den Handelfrihed, man ikke vilde opgive. Jeg vil jor det første nævne, at Retten til at være neutral tilkommer jo af Naturen enhver Stat, hvad der ogsaa blev udtalt af det schweiziske Forbundsraad i Anledning af den italienske Krig 1859, og at Garantien er Noget, som først kommer af sig selv, naar de europæiske Stormagter erkjende, at det er i deres egen Interesse. Men efter at denne Garanti er givet, medfører Neutraliteten slet ikke de Forpligtelser, de Indskrænkninger i Handelfriheden, som ofte ere blevne fremhævede, og den udmærkede schweiziske Retskyndige, som har skrevet om den schweiziske Forbundsret, Blumer, siger i den Anledning, at da Neutralitet altid forudsætter en Krigstilstand mellem to andre Stater, saa forstaar det sig af sig selv, at Schweiz ikke er hindret i at erklære andre Stater Krig i en Strid, som vedkommer det selv. Det er ogsaa en Indvending, der somme Tider kommer frem, at det er uørdeligt for en Stat at lade sig neutralisere, idet den saa ligesom nedlægger sit Vaaben og sit Væрге. Blumer siger derom: Som uafhængig Stat vil Schweiz ogsaa, om det nogenstunde skulde anse det for tjenligt, kunne blive nødt til helt at opgive Neutralitetsgrundtætningerne, og en anden Retskyndig, hvis Navn maaffe er endnu mere verdensberømt, nemlig Bluntzschli, siger, at Schweiz's Neutralitet er det Normale, men Undtagelsesforhold kræve ogsaa her Undtagelsespolitikk og bliver Schweiz ved Angreb udefra opstrømmet af sin Fred, bliver dets Neutralitet ikke agtet, og ere Forholdene saa, at den simple Afværgelse af Krænkelsen overstiger dets egne Kræfter, og de andre Magter ere utilbøielige til at slutte Fred, saa forstaar det sig af sig selv, at man deri kan finde en Anledning til ogsaa paa sin Side foreløbig at forlade Neutralitetsgrundlaget og tage Del i Kampen, naar det synes formaalstjenligt, ei blot for sig alene, men i tæet Forening med sin Fjendes Modstander. Jeg tror dermed tilstræffelig at have vist, at denne Tale om Handelfriheden, som Udenrigsministeren fremkom med for et Par Aar siden, er aldeles uholdbar og ikke lader sig forsvare. Nu siger man: Er det virkelig Tilfældet, at det er i de andre Magters Interesse at give de nordiske Riger en garanteret Neutralitet, saa ere vi jo lige vel farne for det, og faae vi ikke Traktaten, staa vi os jo lige godt for det, da Neutraliteten hviler paa de europæiske Su-